

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Paper 1 : Principles Psychology of Physical Education

Day and Date : Tuesday, 5-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :**
- 1) Question No. 1 shall be collect within **first fifteen minutes**.
  - 2) **All questions are compulsory.**
  - 3) The candidate should read the original question in **English**.
  - 4) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative.

10

- 1) Personality is a product of
  - a) Heredity
  - b) Society
  - c) Environment
  - d) Heredity and environment
- 2) _____ theory of play was propounded by Herbert Spencer.
  - a) surplus energy
  - b) catharsis
  - c) recapitulation
  - d) none of these
- 3) Learning of subject do not helps to learn another subject is called _____ learning of transfer.
  - a) negative transfer
  - b) zero transfer
  - c) positive transfer
  - d) none of these
- 4) The trial and error theory of learning was propounded by
  - a) Watson
  - b) Thorndike
  - c) Skinner
  - d) Pavlov
- 5) In development process the term _____ means period of good memory.
  - a) childhood
  - b) adolescence
  - c) infancy
  - d) adulthood
- 6) Physical culture includes _____ types.
  - a) Roman ring
  - b) Weight lifting
  - c) Bar dumbbells
  - d) Above all
- 7) Mental age is depends upon
  - a) classification of bones
  - b) calendar
  - c) maturity of mind development
  - d) none of these
- 8) According to Aristotle, psychology means
  - a) Science of soul
  - b) Science of consciousness
  - c) Science of behaviour
  - d) Science of mind
- 9) In field events does not includes
  - a) Shot put
  - b) Relay race
  - c) Javelin throw
  - d) High jump
- 10) In conditioning learning theory, Pavlov experimented with _____ animal.
  - a) Monkey
  - b) Cat
  - c) Dog
  - d) Rat

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) व्यक्तिमत्व _____ चे फलित आहे.
  - अ) अनुवंश
  - ब) समाज
  - क) वातावरण
  - ड) अनुवंश व वातावरण
- २) _____ क्रीडा सिद्धांत हर्बट स्पेनसर यांनी मांडला.
  - अ) ज्यादा उत्साहशक्ती
  - ब) भावनाशुद्धीकरण
  - क) पुनरावृत्ती
  - ड) यापैकी नाही
- ३) एका विषयाच्या अध्ययनाचा दुसऱ्या विषयाच्या अध्ययनास मदत होत नाही त्या अध्ययन संक्रमणास _____ म्हणतात.
  - अ) ऋण संक्रमण
  - ब) शून्य संक्रमण
  - क) धन संक्रमण
  - ड) यापैकी नाही
- ४) प्रयत्न प्रमाद उपपत्तीचा पुरस्कार _____ यांनी केला.
  - अ) वॅटसन
  - ब) थॉर्नडाईक
  - क) स्कीन्जर
  - ड) पॅव्लॉव्ह
- ५) विकास अवस्थेत _____ काळ म्हणजे चांगल्या स्मरणशक्तीचा काळ होय.
  - अ) बाल्यावस्था
  - ब) कुमारावस्था
  - क) शैशावस्था
  - ड) प्रौढावस्था
- ६) शरीर संवर्धनामध्ये _____ प्रकार येतात.
  - अ) रोमन रिंग
  - ब) वजन उचलणे
  - क) बार डंबेल्स
  - ड) वरिल सर्व
- ७) मानसिक वय _____ वर अवलंबून असते.
  - अ) हाडाचे वर्गीकरण
  - ब) कॅलेंडर
  - क) मनाच्या विकासाच्या परिपक्वते
  - ड) यापैकी नाही
- ८) ऑरिस्टॉटलच्या मते, मानसशास्त्र म्हणजे
  - अ) आत्म्याचे शास्त्र
  - ब) बोधावस्थेचे शास्त्र
  - क) वर्तनाचे शास्त्र
  - ड) मनाचे शास्त्र
- ९) फिल्ड क्रीडा प्रकारामध्ये _____ प्रकार येत नाही.
  - अ) गोळाफेक
  - ब) रिले शर्यत
  - क) भालाफेक
  - ड) उंच उडी
- १०) पॅव्लॉव्ह शास्त्रज्ञाने अभिजात अभिसंधान उपपत्तीमध्ये _____ प्राण्यावर प्रयोग केला.
  - अ) माकड
  - ब) मांजर
  - क) कुत्ता
  - ड) उंदिर

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Paper 1 : Principles Psychology of Physical Education

Day and Date : Tuesday, 5-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 40

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) *The candidate should read the original question in **English**.*

2. Answer the following questions (**any one**). **10**
- 1) What is growth and development ? Explain the mental and physical development in childhood stage.
  - 2) Explain the different laws of learning.
3. Answer the following questions (**any one**). **10**
- 1) Explain the aims and objectives of physical education.
  - 2) Explain the surplus energy theory and catharsis theory.
4. Answer the following question in brief. **8**
- 1) Explain the physical training.
  - 2) Explain the biped and quadrupeds.
5. Answer the following question in brief. **12**
- 1) Explain the individual differences.
  - 2) Write note on learning Plateau.
  - 3) Explain the importance of psychology to physical education teacher.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) १०
- १) वाढ व विकास म्हणजे काय ? बाल्यावस्थेतील मानसिक व शारीरिक विकास स्पष्ट करा.
- २) अध्ययनाचे विविध नियम स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) १०
- १) शारीरिक शिक्षणाची ध्येय व उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
- २) ज्यादा उत्साह शक्ती सिद्धांत व भावना शुद्धीकरण सिद्धांत स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. ८
- १) शरीर अभ्यास स्पष्ट करा.
- २) द्विपाद व चतुःष्पाद स्थिती स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. १२
- १) व्यक्तिगत भिन्नता स्पष्ट करा.
- २) अध्ययनातील पठारावस्था टिप लिहा.
- ३) मानसशास्त्राचे शारीरिक शिक्षण शिक्षकास महत्त्व स्पष्ट करा.
-

SLR-C – 10

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Rules of Games and Sports (Part – II) (Paper – X)

Day and Date : Friday, 8-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions:** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All questions are compulsory.**
iii) Draw a neat diagram **if necessary.**
iv) Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** question also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- I) The circumstance of volleyball is _____
a) 40 – 42 cm   b) 75 – 78 cm   c) 65 – 67 cm   d) 50 – 55 cm
- II) D.H. is related to _____ game.
a) Hockey   b) Cricket   c) Softball   d) Volleyball
- III) _____ point are awarded for loan in Kabaddi.
a) One   b) Four   c) Two   d) Three
- IV) The thickness Antenna is _____
a) 1 cm   b) 1.5 cm   c) 0.5 cm   d) None of these
- V) The new ball used after _____ over in test match.
a) 50   b) 75   c) 65   d) 60
- VI) _____ feathers in badminton shuttle.
a) 16   b) 18   c) 20   d) 22
- VII) The angle of shot put sector is _____
a) 40°   b) 25°   c) 36.50°   d) None of these
- VIII) _____ skill is used in running high jump.
a) Perri-o-brain   b) Hitch kick
c) Foass berri flap   d) Hang style

P.T.O.

- IX) Weight group is related to _____ game.
 a) Wrestling   b) Kabaddi   c) Wt. lifting   d) Above all
- X) The discus circle diameter is _____
 a) 2.50 mts   b) 2.00 mts   c) 2.135 mts   d) 2.25 mts

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) व्हॉलीबॉलचा परीघ _____
 अ) ४०-४२ सें.मी.   ब) ७५-७८ सें.मी.   क) ६५-६७ सें.मी.   ड) ५०-५५ सें.मी.
- II) डी.एच. हा शब्द _____ खेळांशी संबंधित आहे.
 अ) हॉकी   ब) क्रिकेट   क) सॉफ्टबॉल   ड) व्हॉलीबॉल
- III) कबड्डीत लोनसाठी _____ गुण दिले जातात.
 अ) एक   ब) चार   क) दोन   ड) तीन
- IV) अँटनाची जाडी _____
 अ) १ सें.मी.   ब) १.५ सें.मी.   क) ०.५ सें.मी.   ड) यापैकी नाही
- V) कसोटी क्रिकेटमध्ये _____ एवढी षटके झाल्यानंतर नवीन चेंडू वापरला जातो.
 अ) ५०   ब) ७५   क) ६५   ड) ६०
- VI) बॅडमिन्टन शटलमध्ये _____ पिसे असतात.
 अ) १६   ब) १८   क) २०   ड) २२
- VII) गोळा फेकीचा सेक्टर _____
 अ) ४०°   ब) २५°   क) ३६.५०°   ड) यापैकी नाही
- VIII) उंच उडीमध्ये _____ हे कौशल्य वापरतात.
 अ) पेरि-ओ-ब्राइन   ब) हिच किक
 क) फॉस बेरी प्लॉप   ड) हँग स्टाईल
- IX) वजन गट हा _____ खेळाशी संबंधित आहे.
 अ) कुस्ती   ब) कबड्डी   क) वेट लिफ्टिंग   ड) वरील सर्व
- X) थाळीफेकच्या वर्तुळाचा व्यास _____
 अ) २.५० मी.   ब) २.०० मी.   क) २.१३५ मी.   ड) २.२५ मी.

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Rules of Games and Sports (Part – II) (Paper – X)

Day and Date : Friday, 8-5-2015

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instructions : i) **All questions are compulsory.**

ii) **Draw a neat diagram if necessary.**

iii) **Candidates who intend to write their answer in *Marathi* are advised to read the *English* question also.**

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Draw a neat diagram of Kabaddi court with measurements and give the names of various area.
- II) Draw a neat diagram of football court with measurement and give the names of various area.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) List the officials required for conducting a softball match and explain their duties.
- II) Write five hand signals in each the following games :
- a) Volleyball
- b) Cricket.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- I) Tie break in high jump.
- II) 'Power play' in cricket.
5. Answer the following question in brief : **12**
- I) Prepare score sheet for shot put.
- II) Libero player in Volleyball.
- III) Weight group in wrestling.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- I) कबड्डी मैदानाची मोजमापासह आकृती काढून विविध भागांना नावे द्या.
  - II) फुटबॉल मैदानाची मोजमापासह आकृती काढून विविध भागांना नावे द्या.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- I) सॉफ्टबॉल सामन्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या पंचाची यादी करा व त्यांची कर्तव्य लिहा.
  - II) खालील खेळाचे प्रत्येकी पाच हात इशारे लिहा :
    - अ) व्हॉलीबॉल
    - ब) क्रिकेट.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- I) उंच उडीतील बरोबरी.
  - II) क्रिकेटमधील 'पॉवर प्ले'.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- I) गोळाफेकसाठी गुणपत्रक तयार करा.
  - II) व्हॉलीबॉलमधील 'लिबेरो प्लेयर'.
  - III) कुस्तीमधील वजन गट.

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Elementary Statistics (Paper – XI)

Day and Date : Saturday, 9-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m

Max. Marks : 50

- Instructions :** i) **All** questions are **compulsory**.
ii) Candidates who **intend** to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** question **also**.
iii) Q. No.1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15** minutes in Answer Book on Page No.3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- 1) Statistics is a _____ word.
a) English   b) Latin   c) Arabin   d) Japan
- 2) Best measures of variability is
a) Range   b) Standard deviation
c) Mean deviation   d) Quartile deviation
- 3) The difference between upper limit and lower limit is known as
a) Class interval   b) Frequency
c) Mean   d) None of these
- 4) Mode = _____ median – 2 mean.
a) 2   b) 3   c) 4   d) 5
- 5) The most maximum repeated value for the data is known as
a) Mean   b) Mode   c) Median   d) S.D.
- 6) The mid point of the class 20-29 is
a) 22   b) 24.5   c) 27   d) 2.5
- 7) Quartile deviation is caluculating using _____ formula.
a) $Q_3 - Q_2$ b) $Q_3 - Q_1$ c) $\frac{Q_3 - Q_1}{Q_1}$ d) $\frac{Q_3 - Q_1}{2}$

- 8) The most unreliable and unstable average is
 a) Mode b) Mean
 c) Median d) None of the above
- 9) The concept of standard deviation was introduced by
 a) Karl Pearson b) Fisher c) Gauss d) Sparman
- 10) Measures of central tendency is
 a) Mean b) Median c) Mode d) All the above

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- 1) संख्याशास्त्र हा शब्द _____ भाषेचा आहे.
 अ) इंग्रजी ब) लॅटीन क) अरेबियन ड) जपान
- 2) विचलनशीलतेचे चांगले माप _____ आहे.
 अ) विस्तार ब) प्रमाण विचलन क) सरासरी विचलन ड) चतुर्थेक विचलन
- 3) एखादया वर्गाची जेष्ठ/वरची मर्यादा व कनिष्ठ/खातची मर्यादा या मधील फरकास _____ म्हणतात.
 अ) वर्गांतर ब) वारंवारित क) मध्यमान ड) यापैकी नाही
- 4) Mode = _____ median – 2 mean
 अ) २ ब) ३ क) ४ ड) ५
- 5) सारणीमध्ये सर्वात अधिक वेळ येणारे पद म्हणजे
 अ) मध्यमान ब) बहुलक
 क) मध्यगा ड) प्रमाण विचलन
- 6) २०-२९ चा वर्गांतराचे वर्गांतर _____ आहे.
 अ) २२ ब) २४.५ क) २७ ड) २.५
- 7) चतुर्थेक विचलन काढण्यासाठी _____ सूत्र वापरतात.
 अ) $Q_3 - Q_2$ ब) $Q_3 - Q_1$
 क) $\frac{Q_3 - Q_1}{Q_1}$ ड) $\frac{Q_3 - Q_1}{2}$
- 8) सर्वाधिक अस्थिर आणि विसंबून राहू न शकणारी सरासरी
 अ) बहुलक ब) मध्यमान क) मध्यगा ड) वरीलपैकी नाही
- 9) प्रमाण विचलन या संकल्पनेचा परिचय _____ याने करून दिला.
 अ) कार्ल पिअरसन ब) फीशर क) गॉस ड) स्पिअरमन
- 10) केंद्रीय प्रवृत्तीची मापे ही
 अ) मध्यमान ब) मध्यगा
 क) बहुलक ड) वरील सर्व

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Elementary Statistics (Paper – XI)**

Day and Date : Saturday, 9-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m

Marks : 40

Instructions : i) **All questions are compulsory.**
ii) **Candidates who intend to write their answer in Marathi are advised to read the English question also.**

2. Calculate the following **any one** of them : **10**
- 1) Calculate mode for the following table (Q. No. 3)
  - 2) Calculate 60% and 80% value for the following table (Q. No. 3)
3. Calculate the following **any one** of them : **10**
- 1) Calculate the Q3 (Third Quartile) for the following table :

C.I.	F
50 – 54	2
45 – 49	3
40 – 44	5
35 – 39	10
30 – 34	12
25 – 29	7
20 – 24	4
15 – 19	2
	N = 45

- 2) Calculate 20% and 40% value for the above table

4. Answer the following in brief : 8
- 1) Need and importance of statistics in physical education.
  - 2) Correlation.
5. Answer the following in brief : 12
- 1) Standard deviation
  - 2) Central tendency
  - 3) 'O' give curve.

मराठी रूपांतर

2. खालीलपैकी कोणतेही एक सोडवा : १०
- 1) खालील सारणीवरून बहुलक काढा ? (प्र.क्र.३)
  - 2) खालील सारणीवरून ६०% व ८०% मुल्य काढा ? (प्र.क्र.३)
3. खालीलपैकी कोणतेही एक सोडवा : १०
- 1) खाली दिलेल्या सारणीवरून तिसरे चतुर्थक काढा ?

वर्गांतर	वारंवरीता
50 – 54	2
45 – 49	3
40 – 44	5
35 – 39	10
30 – 34	12
25 – 29	7
20 – 24	4
15 – 19	2
	N = 45

- 2) वर दिलेल्या सारणीवरून २०% व ४०% मुल्य काढा ?
4. खालील उत्तरे थोडक्यात लिहा : ८
- 1) संख्याशास्त्राची गरज व महत्व लिहा.
  - 2) सहसंबंध.
5. खालील उत्तरे थोडक्यात लिहा : १२
- 1) प्रमाण विचलन
  - 2) केंद्रीय प्रवृत्तीचे परिमाणे लिहा.
  - 3) संचित वारंवारीता वक्र

SLR-C – 12A

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Paper – XII : Marathi Method

Day and Date : Monday, 11-5-2015

Max. Marks : 50

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

सूचना : १) प्रश्न क्र. १ पहिल्या पंधरा मिनिटांमध्ये काढून घेतला जाईल.
२) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) मातृभाषा शिक्षकांचा व्यावसायिक दर्जा उत्तम राखण्यासाठी _____ सर्वोत्तपरी कार्य करीत आहे.
- अ) मराठी अध्यापक संघ
ब) विद्यार्थी संघ
क) महाराष्ट्र साहित्य परिषद
ड) मुख्याध्यापक संघ
- २) पाठ्यक्रम म्हणजे _____ कालावधीत पूर्ण करावयाचा आराखडा होय.
- अ) एक दिवस
ब) एक शैक्षणिक वर्ष
क) तीन दिवस
ड) तीन शैक्षणिक वर्ष
- ३) अध्ययन अनुभवाचा महत्त्वाचा निकष म्हणजे हे अनुभव _____ शी संबंधीत असावेत.
- अ) पाठ्यक्रम
ब) पद्धती
क) उद्दिष्ट्ये
ड) पुस्तक
- ४) आशयानुसार आध्यापन पद्धतीची निवड करताना शिक्षकाने _____ गोष्टीचा विचार करावा.
- अ) विषयाचे स्वरूप
ब) विद्यार्थींची कुवत
क) उपलब्ध साधन सामग्री
ड) वरील सर्व
- ५) मनोगत वाचन म्हणजे _____ वाचन होय.
- अ) मुक्त वाचन
ब) विस्तृत वाचन
क) प्रकट वाचन
ड) पुरवणी
- ६) स्वतःच्या भावना व विचार दुसऱ्या व्यक्तीला सांगणे म्हणजे _____ होय.
- अ) निवेदन
ब) कथन
क) स्पष्टीकरण
ड) नाट्यीकरण

P.T.O.

- ७) टेलिव्हीजन (टि.व्ही.) हे एक _____ साधन आहे.
 अ) श्राव्य ब) दृक
 क) दृकश्राव्य ड) यापैकी नाही
- ८) शुद्ध लेखनाच्या नियमानुसार _____ हा शब्द बरोबर आहे.
 अ) किरडा ब) क्रिडा क) क्रीडा ड) यापैकी नाही
- ९) चांगले स्वाध्याय विद्यार्थ्यांना देण्यासाठी शिक्षकाने _____ करणे गरजेचे आहे.
 अ) अंदाज ब) पूर्व अंदाज क) नियोजन ड) पूर्व नियोजन
- १०) आपल्या मनातील _____ दुसऱ्याला सांगण्यासाठी प्रत्येक व्यक्तीला बोलता येणे आवश्यक आहे.
 अ) आचार ब) विचार क) भावना ड) विचार व भावना

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०

- १) महाराष्ट्रातील माध्यमिक शाळातील नियुक्त अभ्यास-क्रमाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
 २) दृक-श्राव्य साधनांची यादी देवून कोणत्याही तीन दृक-श्राव्य साधनांची मराठी अध्यापनात उपयोग स्पष्ट करा.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०

- १) वाचनाचे विविध प्रकार सांगून मुकवाचन विषयी माहिती लिहा.
 २) मराठी अध्यापनाच्या विविध पद्धती सांगून व्याख्यान पद्धती व चर्चा पद्धतीचे महत्त्व स्पष्ट करा.

४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८

- १) गद्य अध्यापन स्पष्ट करा.
 २) शुद्ध लेखनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२

- १) मराठी भाषा संघटनाची गरज स्पष्ट करा.
 २) मराठी अध्यापनाचे उद्दिष्ट स्पष्ट करा.
 ३) कथाकथन पद्धती स्पष्ट करा.

SLR-C – 12B

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Methodology – Hindi

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- सूचना :** १) प्रश्न क्र. १ पहले पंद्रह मिनट में निकाला जाएगा ।
२) सभी सवालों का जवाब लिखना अनिवार्य है ।
३) प्रश्न क्र. १ अनिवार्य हैं । उसे पहले १५ मिनट में उत्तर पत्रिका के पृष्ठ क्रमांक ३ में लिखिए ।

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

१. उचित पर्याय चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ती किजिए । : १०
- १) दैनिक पाठ नियोजन _____ कार्य के सफलता की कुंजी है ।
अ) व्यवस्थापन ब) मुल्यांकन
क) नैतृत्व ड) अध्यापन
- २) खेल विधि _____ अध्यापन की प्रमुख विधि है ।
अ) पद्य ब) गद्य
क) व्याकरण ड) रचना
- ३) समवाय के प्रमुख _____ प्रकार होते हैं ।
अ) दो ब) तीन
क) चार ड) पाँच
- ४) _____ नियोजन करते समय ऋतू तत्व को ध्यान में रखा जाता है ।
अ) पाठ ब) घटक
क) वार्षिक ड) परीक्षा
- ५) उपचारात्मक शिक्षा में _____ को अधिक महत्त्व दिया जाता है ।
अ) सहानुभूती ब) मित्र
क) अनुशासन ड) इनमें से नहीं

P.T.O.

- ६) भाषा _____ का सर्वोत्तम साधन है ।
अ) आचार
क) विनियम
ब) विचार
ड) आचार-विचार
- ७) _____ बच्चों की सहज स्वाभाविक प्रवृत्ति है ।
अ) अभ्यास
क) अनुकरण
ब) व्यक्तिगत भिन्नता
ड) इनमें से नहीं
- ८) _____ को प्रत्यक्ष पद्धति और प्रश्नोत्तर प्रणाली भी कहा जाता है ।
अ) स्वाभाविक प्रणाली
क) संभाषणात्मक प्रणाली
ब) गठन पद्धति
ड) वेस्ट प्रणाली
- ९) पाठ्य की _____ बताकर पाठ का समारोप किया जाता है ।
अ) संबोध
क) तपशिल
ब) मुहावरे
ड) मध्यवर्ती कल्पना
- १०) बालक के भावात्मक विकास में _____ का महत्त्व अत्यधिक है ।
अ) मातृभाषा
क) राष्ट्रभाषा
ब) राजभाषा
ड) संस्कृत भाषा
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Methodology – Hindi

Day and Date : Monday, 11-5-2015

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

सूचना : सभी सवालों का जवाब लिखना अनिवार्य है ।

२. निम्नलिखित सवालों के जवाब लिखिए । (कोई एक). १०
- १) हिंदी शिक्षा की स्वाभाविक प्रणाली के गुण-दोषों की विवेचना कीजिए ?
- २) दृकश्राव्य साधनों का महत्त्व स्पष्ट करते हुए उनकी शैक्षणिक उपयुक्तता विस्तार से लिखिए ।
३. निम्नलिखित सवालों के जवाब लिखिए । (कोई एक). १०
- १) हिंदी का सफल अध्यापक बनने के लिए किन गुणोंकी आवश्यकता होती है ?
- २) हिंदी शिक्षा के राष्ट्रीय उद्देश के बारे में विस्तार से लिखिए ।
४. निम्नलिखित सवालों के जवाब संक्षिप्त में लिखिए । ८
- १) भाषा शिक्षा में व्याकरण प्रणाली का उपयोग विस्तार से लिखिए ।
- २) हिंदी शिक्षक संघटना का योगदान स्पष्ट कीजिए ।
५. निम्नलिखित सवालों के जवाब संक्षिप्त में लिखिए । १२
- १) डॉ. वेस्ट विधि स्पष्ट कीजिए ।
- २) भाषा शिक्षा में व्याकरण का स्थान स्पष्ट कीजिए ।
- ३) परीक्षा नियोजन स्पष्ट कीजिए ।

SLR-C – 12C

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Methodology in a School Subject – English

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives. 10
- 1) Phrase means
    - a) The words in their order
    - b) The best words in their order
    - c) The words in their best order
    - d) The best words in their best order
  - 2) _____ has classified the Audio-visual aids.
    - a) Dr. West
    - b) Hutton
    - c) Kochar
    - d) Burton
  - 3) The film strip are the example of
    - a) Audio aids
    - b) Visual aids
    - c) Audio visual aids
    - d) The *scak* of its use
  - 4) Modulation of voice means
    - a) Pronunciation
    - b) Stress
    - c) Intonation
    - d) Rhyme
  - 5) The main objective of direct method is to enable the pupils
    - a) to think in English
    - b) to listen carefully
    - c) to community fluently
    - d) to read English with understanding
  - 6) The basic qualification for the English teacher at secondary level is
    - a) M.A. B.Ed.
    - b) H.Sc.
    - c) B.A. B.Ed.
    - d) D.T.Ed.
  - 7) The originator of silent *country* teaching method is
    - a) Dr. Swest
    - b) Dr. Best
    - c) Dr. West
    - d) Dr. Plamer
  - 8) _____ means the rise and full in the pitch of our voice.
    - a) Pronunciation
    - b) Word stress
    - c) Phonetics
    - d) Intonation
  - 9) English teacher should have the knowledge of
    - a) English
    - b) Students mother tongue
    - c) Students psychology
    - d) All the above
  - 10) 'L3' refers to
    - a) Regional language
    - b) International language
    - c) Mother tongue
    - d) National language

P.T.O.

SLR-C – 12C

Seat No.	
-------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Methodology in a School Subject – English**

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 40

Instructions : All questions are compulsory.

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Qualification and qualities of a English teacher. Discuss.
  - 2) What are the different method of teaching English ?
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) List down the step in the lesson plan and explain how to teach prose lesson.
  - 2) Explain the importance of conference.
4. Answer the following in brief : **8**
- 1) Problem of spelling.
  - 2) Co-curricular activities.
5. Answer the following in brief : **12**
- 1) Write importance of Audio-visual aids in teaching learning process.
  - 2) Write importance of silent reading.
  - 3) Explain about unit test.
-

SLR-C – 12(d)

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
History Method

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

Instructions : I) Question No. 1 answer sheet shall be collected within **first fifteen minutes**.

II) **All** questions are **compulsory**.

III) The candidate should read the original questions in English.

IV) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative.

10

- I) In history teaching _____ devices are used.
a) Question answer   b) Dramatization
c) Description and Explanation   d) Above all
- II) Fifth Vedas is called to _____ subject.
a) Geography   b) History   c) Economics   d) Language
- III) History subject is related to _____ objective.
a) Democracy   b) Socialism
c) National integration   d) Above all
- IV) While teaching history subject it is co-related with _____ subject.
a) Language   b) Geography   c) Drawing   d) Above all
- V) The major types of history are _____
a) Five   b) Four   c) Three   d) Two
- VI) History is
a) Science   b) Art   c) a and b   d) None of these
- VII) The structure of History subject is
a) Three dimensional   b) Two dimensional
c) One dimensional   d) Above all
- VIII) The following _____ is a type of questions.
a) Essay questions   b) Objective questions
c) Short questions   d) Above all
- IX) To find out weak points in student achievement is called
a) Remedial teaching   b) Interest test
c) Achievement test   d) Diagnostic test
- X) Museum includes _____
a) Coin   b) Pictures   c) Weapons   d) Above all

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा.

१०

- I) इतिहास अध्यापनात _____ प्रयुक्त्या वापरल्या जातात.
 अ) प्रश्न उत्तरे ब) नाठचीकरण
 क) वर्णन, आणी स्पष्टीकरण ड) वरील सर्व
- II) 'पाचवा वेद' _____ विषयाला म्हटले जाते.
 अ) भूगोल ब) इतिहास क) अर्थशास्त्र ड) भाषा
- III) _____ हे उद्धिष्ट इतिहास विषयाशी संबंधीत आहे.
 अ) लोकशाही ब) समाजवाद क) राष्ट्रीय एकात्मता ड) वरील सर्व
- IV) इतिहास विषयाचे अध्यापन करताना _____ विषयाशी समन्वय साधला जातो.
 अ) भाषा ब) भूगोल क) चित्रकला ड) वरील सर्व
- V) इतिहासाचे मुख्य प्रकार _____ आहेत.
 अ) पाच ब) चार क) तीन ड) दोन
- VI) इतिहास _____ आहे.
 अ) शास्त्र ब) कला क) कला व शास्त्र ड) यापैकी नाही
- VII) इतिहास विषयाची संवरचना _____ आहे.
 अ) त्रिमितीय ब) द्विमितीय क) एक मितीय ड) वरील सर्व
- VIII) पुढीलपैकी _____ हा प्रश्न प्रकार आहे.
 अ) दीर्घोत्तरी ब) वस्तुनिष्ठ प्रश्न क) लघुत्तरी प्रश्न ड) वरील सर्व
- IX) विद्यार्थांच्या संपदनातील कच्चे दुवे शोधून काढण्यासाठी _____ कसोटी वापरली जाते.
 अ) उपचारात्मक अध्यापन ब) अभिरूचि कसोटी क) प्राविण्य कसोटी ड) नैदानिक चाचणी
- X) वस्तुसंग्रहालयात _____ चा समावेश होतो.
 अ) नाणी ब) चित्रे क) हत्यारे ड) वरील सर्व

Seat No.	
---------------------	--

**B.P. Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
History Method**

Day and Date : Monday, 11-5-2015

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Illustrate the Maxims of teaching history.
  - II) What is the history teacher organization ? Explain its contribution professional competencies.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Which are the methods of teaching history ? Illustrate the narration and source method of teaching history at secondary school level.
  - II) What is history ? Explain the details correlation of history with other school subject.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- I) Write short note on achievements test.
  - II) Write the need and importance of history room.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- I) Write on value of teaching history.
  - II) Write the objectives of teaching history.
  - III) Write the need and importance of co-curricular activities of History.

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- I) इतिहास अध्यापनाची सुत्रे सोदाहरण स्पष्ट करा.
- II) इतिहास शिक्षक संघटना म्हणजे काय ? इतिहास संघटनांचे व्यावसायिक क्षमतेसाठी योगदान स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- I) इतिहास अध्यापनाच्या विविध पद्धती कोणत्या ? माध्यमिक शाळास्तरावर कथन पद्धती व आधार पद्धति कशी वापराल ते सोदाहरण स्पष्ट करा.
- II) इतिहास म्हणजे काय ? इतिहास विषयाचा इतर विषयाशी सहसंबंध स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- I) संपादन चाचणीवर टीप लिहा.
- II) इतिहास खोलीची गरज व महत्व लिहा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- I) इतिहास अध्यापनाची मूल्ये लिहा.
- II) इतिहास अध्यापनाची उद्दिष्टे लिहा.
- III) इतिहास सहशालेय कार्यक्रमाची गरज व महत्व लिहा.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Paper – XII : Geography Methodology

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original question in English.**
iii) **Q.No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) 'Geography' word firstly used by _____ thinker.
a) Mackinder   b) Fairgrive   c) Eratosthenis   d) James Walker
- 2) The centre in Geography study is
a) Nature   b) Animal   c) Environment   d) Human being
- 3) Local Geography is a base of _____ Geography.
a) Practical   b) Observational   c) Theoretical   d) All above
- 4) According to James Fairgrive, main types of Geography grammar are
a) Seven   b) Five   c) Four   d) Two
- 5) 'Geography is the science of place' is the opinion of
a) Fairgrive   b) Walker   c) Mackinder   d) Blach
- 6) There is a linkage between social sciences and _____ is called as Geography.
a) Object sciences   b) Chemistry
c) Physical sciences   d) Anthropology
- 7) In the beginning the nature of Geography subject was
a) Descriptive   b) Distributive   c) Scientific   d) Above all
- 8) The two main branches of Geography subject are
a) Economic and Social Geography   b) Urban and Rural Geography
c) Natural and Human Geography   d) Historical and Social Geography
- 9) The Father of evaluation technique is
a) Dr. Balasaheb   b) Dr. Babasaheb   c) Dr. Benjamin   d) Dr. Harve
- 10) _____ called Father of the Geography.
a) James Walker   b) Herodotus   c) Mackinder   d) None of these

P.T.O.

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- 1) 'भूगोल' हा शब्द प्रयोग _____ या अभ्यासकाने प्रथम वापरला.
अ) मॅकिंडर   ब) फेअरग्रीव्ह   क) इरॅटोस्थेनिस   ड) जेम्स वॉकर
- 2) भूगोलाच्या अभ्यासात _____ हा केंद्रस्थानी आहे.
अ) निसर्ग   ब) प्राणी   क) पर्यावरण   ड) मानव
- 3) स्थानिक भूगोल हा _____ भूगोलाच्या अध्यापनाचा पाया आहे.
अ) प्रात्यक्षिक   ब) निरीक्षणात्मक   क) तात्विक   ड) वरील सर्व
- 4) जेम्स फेअरग्रीव्हच्या मते भूगोल व्याकरणाचे मुख्य _____ प्रकार पडतात.
अ) सात   ब) पाच   क) चार   ड) दोन
- 5) 'भूगोल स्थानाचे शास्त्र आहे' असे _____ यांचे मत आहे.
अ) फेअरग्रीव्ह   ब) वॉकर   क) मॅकिंडर   ड) ब्लाच
- 6) सामाजिक शास्त्रे व _____ यांना जोडणारा दुवा म्हणजे भूगोल होय.
अ) पदार्थशास्त्रे   ब) रसायनशास्त्र   क) भौतिकशास्त्रे   ड) मानववंशशास्त्र
- 7) खातीच्या काळात भूगोल विषयाचे स्वरूप _____ होते.
अ) वर्णनात्मक   ब) वितरणात्मक   क) शास्त्रीय   ड) वरील सर्व
- 8) भूगोल विषयाच्या _____ व _____ या प्रमुख दोन शाखा आहेत.
अ) आर्थिक व सामाजिक भूगोल   ब) शहरी व ग्रामीण भूगोल
क) प्राकृतिक व मानवी भूगोल   ड) ऐतिहासिक व सामाजिक भूगोल
- 9) मूल्यमापन तंत्राचे जनक _____ हे आहेत.
अ) डॉ. बाळासाहेब   ब) डॉ. बाबासाहेब   क) डॉ. बेंजामिन   ड) डॉ. हार्वे
- 10) फादर ऑफ द जिऑग्राफी _____ यांना म्हणतात.
अ) जेम्स वॉकर   ब) हिरोडोटस   क) मॅकिंडर   ड) यापैकी नाही

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Paper – XII : Geography Methodology**

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 40

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) *The candidates should read the original question in **English**.*

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) What are the different methods of Teaching Geography ? Explain the project method.
  - 2) What is the need of Geography room ? Explain the importance of Geography room.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Explain the correlation of Geography with History subject.
  - 2) Explain the maxims of teaching Geography.
4. Answer the following question in brief. **8**
- 1) Types of Examination.
  - 2) Various types of maps.
5. Answer the following question in brief. **12**
- 1) Criteria of good textbook.
  - 2) Geography club.
  - 3) Qualities of Geography Teacher.

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : 10
- 1) भूगोल अध्यापनाच्या विविध पद्धती कोणत्या आहेत ? प्रकल्प पद्धती स्पष्ट करा.
  - 2) भूगोल खोलीची गरज काय आहे ? भूगोल खोलीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : 10
- 1) भूगोल विषयाचा इतिहास विषयाशी असणारा समवाय स्पष्ट करा.
  - 2) भूगोल अध्यापनातील सूत्रे स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा. 8
- 1) परीक्षेचे प्रकार.
  - 2) नकाशाचे विविध प्रकार.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा. 12
- 1) चांगल्या पाठ्यपुस्तकाचे निकष.
  - 2) भूगोल मंडळ.
  - 3) भूगोल शिक्षकाचे गुण.
-

SLR-C – 12(J)

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Method of School Subject – Mathematics Method

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** 1) **All questions are compulsory.**
2) *Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.*
3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the multiple choice :

10

- 1) _____ is the pioneer of heuristic method.
a) Armstrong   b) Bacon   c) Kilpatric   d) Aristotle
- 2) Student participate in programmes of mathematics club is the specifications of _____ objective.
a) Understanding   b) Interest
c) Knowledge   d) Mathematical out look
- 3) Mathematic is a science of _____
a) Materials   b) Non materials
c) Logic   d) Reasoning ability
- 4) The inductive method of teaching mathematics is based on _____ maxim.
a) From particular to general   b) From whole to part
c) From indefinite to definite   d) From concrete to abstract
- 5) When teacher planned for correlation of mathematics with other subject then such correlation is called _____
a) Incidental   b) Concentric   c) Sequential   d) Systematic
- 6) Teaching learning is a _____ way.
a) Two way   b) One way   c) Only student   d) Only teacher
- 7) While teaching profit and loss _____ e.g. explain concept.
a) Day today life   b) Selling   c) a) and b)   d) None of these

P.T.O.

- 8) Student defined circle, is the examples of _____ objective.
 a) Understanding   b) Knowledge   c) Application   d) Skill
- 9) _____ aspect is considered while preparing unit planning.
 a) Three   b) Five   c) Four   d) Six
- 10) The quantitative technique of evaluation technique is _____
 a) Examination   b) Self observation
 c) Observation   d) Above all

मराठी रूपांतर

१. खालील योग्य पर्याय निवडा.

१०

- १) स्वयंशोधन पद्धतीचे जनक _____ हे आहेत.
 अ) आर्मस्ट्रॉंग   ब) बेकन   क) कोलपेट्रीक   ड) ऑरिस्टॉटल
- २) विद्यार्थी गणित मंडळाच्या कार्यक्रमात भाग घेतो हे _____ उद्दिष्टाचे स्पष्टीकरण आहे.
 अ) आकलन   ब) अभिरुची   क) ज्ञान   ड) गणितीय दृष्टीकोन
- ३) गणित म्हणजे _____ शास्त्र होय.
 अ) भौतिक   ब) अभौतिक   क) तर्क   ड) कार्यकारणभाव
- ४) गणित अध्यापनाची उद्गामी पद्धती _____ सूत्रावर आधारित आहे.
 अ) विशिष्टाकडून सामान्याकडे   ब) पूर्णाकडून अंशाकडे
 क) अनिश्चिताकडून निश्चिताकडे   ड) मूर्ताकडून अमूर्ताकडे
- ५) जेव्हा शिक्षक इतर विषयासमवेत गणित विषयाचा समावय साधण्याचे नियोजन करतो तेव्हा त्या समवयास _____ म्हणतात.
 अ) प्रासंगिक   ब) केंद्रिय   क) क्रमबद्ध   ड) पद्धतशीर
- ६) अध्ययन अध्यापन ही _____ प्रक्रीया आहे.
 अ) द्विकेंद्री   ब) एककेंद्री   क) फक्त विद्यार्थी   ड) फक्त शिक्षक
- ७) नफा-मोटा शिकवताना _____ उदा. संकल्पना स्पष्ट होतात.
 अ) व्यवहरोपयोगी उदा.   ब) विक्री   क) अ) आणि ब)   ड) यापैकी नाही
- ८) विद्यार्थी वर्तुलाची व्याख्या सांगतो ही _____ उद्दिष्टांचे उदाहरण आहे.
 अ) आकलन   ब) ज्ञान   क) उपयोजन   ड) कौशल्य
- ९) घटक नियोजन करताना _____ अंगाचा विचार करावा लागतो.
 अ) तीन   ब) पाच   क) चार   ड) सहा
- १०) मूल्यमापन तंत्रापैकी _____ हे संख्यात्मक तंत्र आहे.
 अ) परीक्षा   ब) आत्मपनिरिक्षण   क) निरिक्षण   ड) वरील सर्व

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Method of School Subject – Mathematics Method**

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 40

N.B. : All questions are compulsory.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) What is supervised study ? Explain need and importance of supervised study.
  - 2) Explain characteristic feature of mathematic textbook.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Give the minimum education qualification of mathematics teacher. Explain in detail the qualities of mathematics teacher.
  - 2) Explain in detail aims and objective of teaching mathematics.
4. Answer the following in brief : **8**
- 1) Remedial teaching
  - 2) Lesson plan.
5. Answer the following question in brief : **12**
- 1) Maxims of teaching mathematics
  - 2) Mathematic club
  - 3) Non projected aids.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) पर्यवेक्षित अभ्यास म्हणजे काय ? त्याची गरज व महत्त्व स्पष्ट करा.
- २) चांगल्या पाठ्य पुस्तकाची गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) गणित शिक्षकासाठी आवश्यक असणारी क्रिमान शैक्षणिक प्रात्रता सांगून त्यांच्या अंगी असणाऱ्या गुणांची सविस्तर चर्चा करा.
- २) गणित अध्यापनातील ध्येय आणि उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) उपचारात्मक अध्यापन
- २) पाठ नियोजन.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) गणित अध्यापनाचे सूत्र
- २) गणित मंडळ
- ३) अप्रक्षेपित दृक-साधने.
-

SLR-C – 2

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Organization Administration of Physical Education

Day and Date : Wednesday, 6-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B.** : i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All questions are compulsory.**
iii) The candidates should read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) If 6 (six) teams are participating in league tournament then number of matches will be _____
a) 6   b) 15   c) 10   d) 13
- 2) A.I.U. means _____
a) Authority of Indian University   b) Association of Inter University
c) Association of Indian University   d) None of these
- 3) _____ length of the swimming pool for Olympic.
a) 50 m.   b) 25 m.   c) 40 m.   d) 21 m.
- 4) In which date the "National Sports day" is celebrating in India ?
a) 29 September   b) 29 August   c) 29 July   d) 12 December
- 5) _____ is a secretary of college Gymkhana.
a) Principal   b) Director of Physical Education
c) Educational officer   d) District Sports Officer
- 6) The length and width of standard swimming pool is _____
a) 50 m. x 28 m.   b) 50 m. x 21 m.   c) 25 m. x 21 m.   d) 50 m. x 26 m.
- 7) Period of implementation of budget is _____
a) 1 June to 31 May   b) 1 January to 31 December
c) 1 April to 30 March   d) 1 April to 31 March
- 8) D.S.O. means _____
a) Different Sports Officer   b) Division Sports Office
c) District Sports Officer   d) District School Officer

P.T.O.

- 9) Organization of All India Inter University tournament at university level the Chairman is _____
- a) Director of Physical Education   b) Principal
c) Vice Chancellor   d) District Sports Officer
- 10) While conducting Physical Education programme important facility is _____
- a) Play ground and sports equipments   b) Gymnasium
c) Swimming pool   d) All the above

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- 1) साखळी पद्धतीमध्ये 6(सहा)संघ सहभाग घेत असतील तर एकूण सामन्यांची संख्या _____ होते.
अ) 6   ब) 15   क) 10   ड) 13
- 2) ए.आय.यु.अर्थ _____
अ) भारतीय विद्यापीठ अधिकार   ब) आंतर विद्यापीठ संघटना
क) भारतीय विद्यापीठ संघटना   ड) यापैकी नाही
- 3) आलंपिक करिता जलतरण तलावाची लांबी _____ असते.
अ) 50 मी.   ब) 25 मी.   क) 40 मी.   ड) 21 मी.
- 4) भारतात “राष्ट्रीय क्रीडा दिन” कोणत्या तारखेस साजरा केला जातो ?
अ) 29 सप्टेंबर   ब) 29 ऑगस्ट   क) 29 जुलै   ड) 12 डिसेंबर
- 5) महाविद्यालय जिमखाना सचिव _____ हा असतो.
अ) प्राचार्य   ब) शारीरिक शिक्षण संचालक
क) शिक्षणाधिकारी   ड) जिल्हा क्रीडा अधिकारी
- 6) दर्जेदार जलतरण तलावाची लांबी व रुंदी _____ असते.
अ) 50 मी. x 28 मी.   ब) 50 मी. x 21 मी.   क) 25 मी. x 21 मी.   ड) 50 मी. x 26 मी.
- 7) अंदाजपत्रक राबविण्याचा कालावधी _____ असतो.
अ) 1 जून ते 31 मे   ब) 1 जानेवारी ते 31 डिसेंबर
क) 1 एप्रिल ते 30 मार्च   ड) 1 एप्रिल ते 31 मार्च
- 8) डि.एस.ओ. अर्थ _____
अ) डिफरंट स्पोर्ट्स ऑफीसर   ब) डिवीजन स्पोर्ट्स ऑफीसर
क) डिस्ट्रिक्ट स्पोर्ट्स ऑफीसर   ड) डिस्ट्रिक्ट स्कूल ऑफीसर
- 9) अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ स्पर्धा नियोजन विद्यापीठ स्तरावर अध्यक्ष _____ असतात.
अ) शारीरिक शिक्षण संचालक   ब) प्राचार्य
क) कुलगुरु   ड) जिल्हा क्रीडा अधिकारी
- 10) शारीरिक शिक्षण कार्यक्रम राबविताना _____ सर्वात महत्त्वाची सुविधा आहे.
अ) मैदान आणि क्रीडा साहित्य   ब) व्यायामशाळा
क) जलतरण तलाव   ड) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Organization Administration of Physical Education

Day and Date : Wednesday, 6-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 40

N.B. : i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Explain in detail the principles and factor influencing time table.
  - 2) What do you mean by Organization and Administration and explain the principles of Organization ?
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) What is meant by extramural ? Explain the need and importance of extramural in Physical Education.
  - 2) What steps to be followed while organizing Intramurals of a School ? Explain.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- 1) Gymnasium
  - 2) Maintenance of swimming pool.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- 1) Physical Education Department at School level.
  - 2) Sports equipment purchase and maintenance.
  - 3) Physical Education Department at College level.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- 1) शारीरिक शिक्षणाच्या वेळापत्रकाची तत्त्वे सांगा आणि वेळापत्रकावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
  - 2) संघटन आणि व्यवस्थापनाचा अर्थ सांगून नियोजनाची तत्त्वे स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- 1) बहिर्गत स्पर्धा म्हणजे काय ते सांगून शारीरिक शिक्षणात बहिर्गत स्पर्धेची गरज व महत्त्व स्पष्ट करा.
  - 2) शाळेत अंतर्गत सामन्याचे आयोजन करताना कोणत्या पायऱ्यांचा अवलंब केला पाहिजे ? स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : **8**
- 1) व्यायाम शाळा
  - 2) जलतरण तलावाची निगा.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : **12**
- 1) शालेय स्तर शारीरिक शिक्षण विभाग.
  - 2) क्रीडासाहित्य खरेदी आणि निगा.
  - 3) महाविद्यालय स्तर शारीरिक शिक्षण विभाग.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester - I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Anatomy and Physiology (Paper – III)

Day and Date : Thursday, 7-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) Q. No. 1 should be collected within **first fifteen** minutes.
2) **All** questions are **compulsory**.
3) *Candidates who intend to write in Marathi advised to read the original question in English.*
4) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives.

10

- 1) The _____ secreted by the salivary glands is fixed in the food in the mouth itself.
a) Pancreatic juice   b) Saliva   c) Intestinal juice   d) Bile
- 2) Formation of red blood corpuscles in the bone marrow is the function of
a) Heart   b) Liver   c) Bone   d) Brain
- 3) The skin is divided into _____ layer.
a) Four   b) One   c) Three   d) Two
- 4) _____ produce in pancreas.
a) Intestinal juice   b) Bile   c) Saliva   d) Pancreatic juice
- 5) Respiration taking place in the tissue cell is called
a) Internal respiration   b) External respiration
c) Cellular respiration   d) Tissue respiration
- 6) The vessels carrying blood from the heart of the body are called
a) Arteries   b) Veins   c) Capillaries   d) All
- 7) _____ is a part of excretory system.
a) Stomach   b) Heart   c) Pancreas   d) Kidney
- 8) _____ is not a part of human nervous system.
a) Brain   b) Spinal cord   c) Muscles   d) Neuron
- 9) Left lungs has
a) One lobe   b) Two lobe   c) Three lobe   d) Four lobe
- 10) The human heart is divided into _____ parts.
a) Three   b) One   c) Four   d) Six

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. योग्य पर्यायाची निवड करा.

१०

- १) लोकग्रंथीमधून स्रावलेली _____ अन्नात भिसळण्याची क्रिया तोंडात होते.
अ) लाळदुपिंडरस   ब) लाळ   क) आंत्ररस   ड) पित्ता
- २) हाडामध्ये जी पोकळी असते ति मध्ये लाल शेवत रक्तपेशी तयार करण्याचे कार्य _____ करते.
अ) हृदय   ब) यकृत   क) हडि   ड) मेंदू
- ३) त्वचेचे _____ स्थरामध्ये विभाजन होते.
अ) चार   ब) एक   क) तीन   ड) दोन
- ४) स्वादुपिंडामध्ये _____ तयार होते.
अ) आंत्ररस   ब) पित्त   क) लाळ   ड) स्वादुपिंडरस (स्वादुरस)
- ५) श्वसन शरीराच्या पेशीमध्ये घडते त्याला _____ असे म्हणतात.
अ) अतःश्वसन   ब) बाह्य श्वसन   क) पेशी श्वसन   ड) उत्तो श्वसन
- ६) हृदयापासून शरीराच्या निरनिराळ्या भागांकडे रक्त वाहून नेत्राच्या रक्तवाहिन्यांना _____ म्हणताते.
अ) धमन्या   ब) शिरा   क) केशिका   ड) सर्व
- ७) _____ हे उत्सर्जन संस्थेचा भाग आहे.
अ) जठर   ब) हृदय   क) स्वादूपिंड   ड) मुत्रपिंड
- ८) _____ हा मज्जासंस्थेचा भाग नाही.
अ) मेंदू   ब) मज्जारज्जू   क) स्नायू   ड) मज्जाघटक
- ९) डाव्या फुफुसाला _____ फुफुसनलिका असतात.
अ) एक पाली   ब) दोन पाली   क) तीन पाली   ड) चारपालिका
- १०) मानवी हृदयाचे _____ कप्पे पडतात.
अ) तीन   ब) एक   क) चार   ड) सहा

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester - I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Anatomy and Physiology (Paper – III)

Day and Date : Thursday, 7-5-2015

Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Neat diagram must be drawn wherever necessary.**
3) **Candidates who intend to write in Marathi advised to read the original question in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Draw a diagram of kidney label, its parts and explain the functions of kidney.
  - 2) Draw a diagram of heart, label its parts and explain the structure of heart.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Draw a diagram of respiratory system label the parts and explain the function of respiratory system.
  - 2) Draw a diagram of stomach, label the parts and explain the structure of stomach.
4. Answer the following question in brief : **8**
- 1) Spinal cord
  - 2) Muscle cramp
5. Answer the following question in brief : **12**
- 1) Blood pressure
  - 2) Functions of bone
  - 3) Second wind.

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(कोणतेही एक) : १०
- १) मूत्रपिंडाची सुबक आकृती काढा, भागांना नावे द्या आणि मूत्रपिंडाचे कार्य लिहा.
- २) हृदयाची आकृती काढा, भागांना नावे द्या आणि हृदयाची रचना स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(कोणतेही एक) : १०
- १) श्वसन संस्थेची सुबक आकृती काढा, निरनिराळ्या भागांना नावे द्या श्वसन संस्थेच्या कार्याचे वर्णन करा.
- २) स्वादूपिंडाची आकृती काढा, भागांना नावे द्या आणि स्वादूपिंडाची रचना सविस्तर लिहा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) मज्जारज्जू
- २) स्नायूला गोळा येणे.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) रक्तदाब
- २) हाडांचे कार्य
- ३) दुय्यम श्वसन.
-

SLR-C – 4

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Rules of Games and Sports (Part – I)**

Day and Date : Friday, 8-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** I) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
II) **All questions are compulsory**.
III) **Neat diagram must draw where necessary**.
IV) **Candidates** who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose proper alternative :

10

- I) _____ start the Handball Match.
a) Umpire   b) Time keeper   c) Court Referee   d) Scorer
- II) The _____ word is related to Lawn Tennis Game.
a) Libero   b) D.H.   c) Deuce   d) Kick
- III) In a Basketball after _____ fouls player become disqualified.
a) One   b) Two   c) Three   d) None of these
- IV) In a handball the thickness of the Goal Post is _____
a) 28 cm   b) 8 cm   c) 20 cm   d) 10 cm
- V) _____ is responsible to keep the button ready in relay race.
a) Starter   b) Marksman   c) Timekeeper   d) Referee
- VI) _____ players are required to start Kho-Kho match.
a) Nine   b) Twelve   c) Ten   d) Six
- VII) In a swimming for the diving the depth of pool is _____
a) 18 ft.   b) 15 ft.   c) 10 ft   d) 7 ft.
- VIII) _____ players make a hockey team.
a) Eight   b) Five   c) Sixteen   d) Ten

P.T.O.

- IX) In a Basketball distance between Ring and Board is _____
 a) 15 cm   b) 10 cm   c) 5 cm   d) None of these
- X) The length of relay button is _____
 a) 75 cm   b) 60 cm   c) 10 cm   d) None of these.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा.

१०

- I) _____ हॅन्डबॉलच्या सामन्याची सुरुवात करतो.
 अ) अंपायर   ब) वेळाधिकारी   क) मैदानपंच   ड) गुणलेखक
- II) _____ हा शब्द लॉन टेनिस खेळाशी संबंधित आहे.
 अ) लिबेरो   ब) डी. एच.   क) ड्युस   ड) कीक्क
- III) बास्केटबॉल मध्ये _____ प्रमादानंतर खेळाडूला त्या सामन्यातून अपात्र ठरवतात.
 अ) एक   ब) दोन   क) तीन   ड) यापैकी नाही
- IV) हॅन्डबॉलमधील गोळपोस्टची जाडी _____
 अ) २८ सें.मी.   ब) ८ सें.मी.   क) २० सें.मी.   ड) १० सें.मी
- V) रिलेशर्यतीमध्ये बॅटन तयार ठेवण्याची जबाबदारी _____ ची असते.
 अ) स्टारटर   ब) मार्कस्मन   क) वेळाधिकारी   ड) सरपंच
- VI) खो-खो चा सामना सुरू करण्यासाठी _____ खेळाइ मैदानात असले पाहिजे.
 अ) नवु   ब) बारा   क) दहा   ड) सहा
- VII) सुरमारण्याच्या तलावाची खोळी _____ असते.
 अ) १८ फूट   ब) १५ फूट   क) १० फूट   ड) ७ फूट
- VIII) _____ खेळाडूंचा मिळून हॉकीसंघ बनतो.
 अ) आठ   ब) पाच   क) सोळा   ड) दहा
- IX) बास्केटबॉलमध्ये रिंग व बोर्डच्या मधील अंतर _____ असते.
 अ) १५ सें.मी   ब) १० सें.मी   क) ५ सें.मी   ड) यापैकी नाही
- X) रिले बॅटनची लांबी _____
 अ) ७५ सें.मी   ब) ६० सें.मी   क) १० सें.मी   ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Rules of Games and Sports (Part – I)**

Day and Date : Friday, 8-5-2015

Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

- N.B. :** I) **All questions are compulsory.**
II) **Neat diagram must draw where necessary.**
III) **Candidates who intend to write their answer in marathi are advised to read the English paper also.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) Draw a neat diagram of 400 m track with 80 m. straight and find out the R.D.R and M.R.
  - II) Draw a neat diagram of hockey court with measurement and give the names of various area.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Draw a neat diagram of Lawn Tennis Court with measurements and give the names of various area.
  - II) List the officials required for conducting basketball match. Explain the duties of each officials.
4. Answer the following question in brief : **8**
- I) Calculate the stagger distance for Lane No.8.
  - II) Write five officials signals in Handball.
5. Answer the following question in brief : **12**
- I) List the officials required for conducting Athletic meet.
  - II) Type of foul with penalties in Basketball.
  - III) Type of swimming.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एका) : १०
- I) ४०० मी धावनमार्गाची आखणीकरा ज्याची सरळबाजू ८० मी आहे त्याची धावण्याची त्रिज्या व आखण्याची त्रिज्या काढा.
  - II) हॉकीच्या मैदानाची मोजमापासह आकृती काढून विविध भागांना नांवे द्या.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एका) : १०
- I) लॉन टेनिस मैदानाची मोजमापासह आकृती काढून विविध भागांना नांवे द्या.
  - II) बास्केटबॉल सामन्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या पंचाची यादी करून त्यांचे कर्तव्य स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- I) लेन नं ८ चे वाढीव अंतर काढा.
  - II) हॅन्डबॉल खेळातील पंचाचे पाच हात इशारे.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- I) अॅथलेटिक्स स्पर्धोसाठी लागणाऱ्या सर्व सामनाधिकाऱ्याची यदि.
  - II) बास्केटबॉल मधील फॉऊल्चे प्रकार शिकविसह.
  - III) पोहण्याच्या प्रकाराचे स्पष्टीकरण.
-

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper No. – V)
Advanced Coaching of Sports and Games**

Day and Date : Saturday, 9-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :**
- 1) Q. No. 1 shall be collected within first **fifteen** minutes.
  - 2) **All** questions are **compulsory**.
  - 3) Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** question also.
  - 4) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15** minutes in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) Bullet start is related to
  - a) Long jump
  - b) Shotput
  - c) Javelin
  - d) Sprint
- 2) Recovery season is
  - a) Decemblers to March
  - b) February to May
  - c) January to April
  - d) March to June
- 3) Heading skill is related to
  - a) Hockey
  - b) Handball
  - c) Basketball
  - d) Football
- 4) Olympic training plan require
  - a) 3 months
  - b) 6 months
  - c) 4 years
  - d) 1 year
- 5) Annual training plan is
  - a) off season
  - b) middle season
  - c) competitive season
  - d) above all
- 6) Lay up shot skill is related to _____ game.
  - a) Hockey
  - b) Football
  - c) Basketball
  - d) Volleyball
- 7) Libero is related to the game
  - a) Football
  - b) Volleyball
  - c) T.T.
  - d) Basketball
- 8) Objectives of coaching is
  - a) to win
  - b) improve fitness
  - c) improve skill
  - d) above all
- 9) Advantage of proper kit is
  - a) increase the team spirit
  - b) increase the attraction of a game
  - c) in the game skill is easily
  - d) all above
- 10) In _____ game 3 players standing on front line and 3 back line.
  - a) Football
  - b) Basketball
  - c) Handball
  - d) Volleyball

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा.

10

- 1) बुलेट स्टार्ट _____ खेळाशी संबंधित आहे.
 अ) लांग उडी   ब) गोळाफेक   क) भालाफेक   ड) स्प्रिंग
- 2) पुनर्भरणाचा कालावधी हा _____ होय.
 अ) डिसेंबर ते मार्च   ब) फेब्रुवारी ते मे   क) जानेवारी ते एप्रिल   ड) मार्च ते जून
- 3) हेडिंग हे कौशल्य _____ खेळाशी संबंधित आहे.
 अ) हॉकी   ब) हॅण्डबॉल   क) बास्केटबॉल   ड) फुटबॉल
- 4) ऑलम्पिक प्रशिक्षण नियोजनासाठी _____ हा कालावधी असतो.
 अ) 3 महिने   ब) 6 महिने   क) 4 वर्षी   ड) 1 वर्षे
- 5) वार्षिक प्रशिक्षण नियोजन हे
 अ) ऑफ सीझन   ब) मिडल सीझन
 क) स्पर्धात्मक कालावधी   ड) वरील सर्व
- 6) ले अप शॉट हे कौशल्य _____ खेळाशी संबंधित आहे.
 अ) हॉकी   ब) फुटबॉल   क) बास्केटबॉल   ड) व्हॉलीबॉल
- 7) लिबेरो हि संज्ञा _____ खेळाशी संबंधित आहे.
 अ) फुटबॉल   ब) व्हॉलीबॉल   क) टी.टी.   ड) बास्केटबॉल
- 8) मार्गदर्शनाची उद्दिष्ट्ये
 अ) जिंकणे   ब) शारीरिक क्षमता   क) कौशल्य सुधारणा   ड) वरील सर्व
- 9) योग्य त्या क्रीडा पोषाखाचा फायदा _____ होतो.
 अ) सांघीक भावना वाढविणे   ब) खेळाकडे आकर्षण वाढविणे
 क) खेळातील कौशल्य सहज करता येते   ड) वरील सर्व
- 10) _____ या खेळामध्ये तीन खेळाडू समोरील रेषेत व तीन खेळाडू पाटीमागच्या रांगेत उभे करतात.
 अ) फुटबॉल   ब) बास्केटबॉल   क) हॅण्डबॉल   ड) व्हॉलीबॉल

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – V)
Advanced Coaching of Sports and Games

Day and Date : Saturday, 9-5-2015

Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) **All questions are compulsory.**
  - 2) *Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.*

2. Answer the following **any one** of them : **10**
  - 1) Define physical fitness. List the physical fitness components and explain any two components with example.
  - 2) Explain straddle role technique in high jump detail.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
  - 1) List the fundamental skill in kabaddi and analyse any two skill.
  - 2) Explain how will you select your school volleyball team.
4. Answer the following questions in brief : **8**
  - 1) Write about starting in sprint.
  - 2) Write about football skill.
5. Answer the following question in brief : **12**
  - 1) Write need and importance of coaching camp.
  - 2) Write principles of coaching.
  - 3) Write about fundamental skills.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 10
- 1) शारीरिक क्षमतेची व्याख्या द्या. शारीरिक क्षमतेच्या घटकांची यादी करा. शारीरिक क्षमतेच्या कोणत्याही दोन घटकांचे उदाहरणासह स्पष्टीकरण द्या.
  - 2) उंचउडी मधील स्ट्रडल रोल तंत्र सविस्तर लिहा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 10
- 1) कबडीमधील मूलभूत कौशल्याची यादी करून कोणत्याही दोन कौशल्याचे पृथक्करण करा.
  - 2) तुम्ही तुमच्या शाळेचा व्हॉलीबॉल संघ कसा निवडात ते स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : 8
- 1) धावण्याच्या स्पर्धेचा प्रारंभ (स्ट्रीट करिता).
  - 2) फुटबॉलमधील मूलभूत कौशल्य.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : 12
- 1) मार्गदर्शक शिबिराची गरज व महत्व स्पष्ट करा.
  - 2) क्रीडा मार्गदर्शनाची तत्वे स्पष्ट करा.
  - 3) मूलभूत कौशल्याबद्दल लिहा.
-

SLR-C – 6

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION**

Methodology in Physical Education (Paper – VI)

Day and Date : Monday, 11-5-2015

Max. Marks : 50

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) *Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.*

3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternative :

10

- 1) _____ types of preparations are there.
a) Two   b) Three   c) Four   d) One
- 2) _____ types of physical education lessons are there.
a) Three   b) One   c) Two   d) Four
- 3) _____ method is used for the recovery of student's old knowledge.
a) Oral method   b) Lecture method
c) Orientation method   d) Discuss
- 4) For the teaching of every skill use
a) Simple to complex method   b) Complex to simple method
c) Special to simple method   d) None of these
- 5) 'Under arm pass' skill is related to the _____ game.
a) Football   b) Cricket   c) Volleyball   d) Kho-kho
- 6) _____ step is related for the specific lesson.
a) Specific exercise   b) Recreation part
c) Dance   d) Drill
- 7) For the teaching of calisthenics types _____ class formation is used.
a) Single line   b) Half circle   c) Double line   d) Above all
- 8) _____ is used in teaching aids.
a) Lecture   b) Demonstration   c) Picture   d) Command
- 9) _____ is used in demonstration method.
a) Lecture   b) Demonstration   c) Command   d) Above all
- 10) _____ time required for the teaching part in physical education's practice lesson.
a) 5 minutes   b) 10 minutes   c) 15 minutes   d) 30 minutes

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- 1) पूर्ण तयारीचे _____ प्रकार आहे.
 अ) दोन   ब) तीन   क) चार   ड) एक
- 2) शारीरिक शिक्षण पाठाचे _____ प्रकार आहेत.
 अ) तीन   ब) एक   क) दोन   ड) चार
- 3) विद्यार्थींच्या पूर्वज्ञानाला पुनर्जीवित करण्यासाठी _____ पद्धतीचा वापर करतात.
 अ) तोंडी पद्धत   ब) व्याख्यान पद्धत   क) नूतनीकरण पद्धत   ड) चर्चा
- 4) प्रत्येक कौशल्य शिकविताना
 अ) सोप्याकडून अवघडाकडे जावे   ब) अवघडाकडून सोप्याकडे जावे
 क) विशिष्टाकडून सामान्याकडे जावे   ड) यापैकी नाही
- 5) 'अंडर आर्म पास' हे कौशल्य _____ खेळाशी संबंधित आहे.
 अ) फुटबॉल   ब) क्रिकेट   क) व्हॉलीबॉल   ड) खो-खो
- 6) _____ ही विशेष पाठाची संबंधी पायरी आहे.
 अ) पूरक व्यायाम   ब) मनोरंजनात्मक भाग
 क) नृत्य   ड) कवायत
- 7) कवायत प्रकार शिकविण्यासाठी _____ या वर्गचनेचा वापर करतात.
 अ) एका रेखेतील   ब) अर्धवर्तुळ   क) दुहेरी रांग   ड) वरील सर्व
- 8) शैक्षणिक साधनामध्ये _____ याचा वापर करतात.
 अ) व्याख्यान   ब) प्रात्यक्षिक   क) चित्र   ड) आदेश
- 9) डेमॉन्स्ट्रेशन पद्धतीमध्ये _____ याचा वापर करतात.
 अ) व्याख्यान   ब) प्रात्यक्षिक   क) आदेश   ड) वरील सर्व
- 10) शारीरिक शिक्षणाच्या सराव पाठामध्ये शिकविण्याचा भाग यासाठी _____ वेळ असतो.
 अ) 5 मिनिटे   ब) 10 मिनिटे   क) 15 मिनिटे   ड) 30 मिनिटे

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Methodology in Physical Education (Paper – VI)

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 40

Instructions: 1) **All questions are compulsory.**
2) *Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.*

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Explain in detail the steps of general lesson in physical education.
  - 2) Explain the scope and importance of presentation technique.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) What do you mean by method of teaching ? Describe any two of them.
  - 2) What do you mean by lesson plan ? Explain the steps of specific lesson of physical education.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- 1) Write the method of publicity.
  - 2) Explain **any two** part of computer given below :
    - 1) Keyboard
    - 2) Mouse
    - 3) Printer
    - 4) Monitor.
5. Answer the following question in brief : **12**
- 1) Explain the simple to complex method, with example.
  - 2) Write importance and need of publicity in physical education.
  - 3) Use of audio-visual aid in physical education with eg.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 10
- 1) शारीरिक शिक्षणाच्या सामान्य पाठाच्या पायऱ्यांचे स्पष्टीकरण करा.
  - 2) प्रस्तुतीकरणाच्या तंत्राची व्याप्ती व महत्व स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 10
- 1) अध्यापन पद्धती म्हणजे काय ? कोणत्याही दोन पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा.
  - 2) पाठ योजना म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षणाच्या विशेष पाठाच्या पायऱ्यांचे सविस्तर वर्णन करा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : 8
- 1) प्रसिद्धीसाठी वापरण्यात येणाऱ्या पद्धतीचे वर्णन करा.
  - 2) खालीलपैकी संगणकाच्या कोणत्याही दोन भागांचे वर्णन करा :
    - 1) कीबोर्ड
    - 2) माऊस
    - 3) प्रिंटर
    - 4) मोनिटर
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : 12
- 1) सोप्याकडून अवघडाकडे या पद्धतीचे सोदाहरण स्पष्ट करा.
  - 2) शारीरिक शिक्षणामध्ये प्रसिद्धीची गरज व महत्व स्पष्ट करा.
  - 3) शारीरिक शिक्षणात दृक्श्राव्य साधनांचा उपयोग सोदाहरण स्पष्ट करा.
-

SLR-C – 7

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – VII)
History of Physical Education

Day and Date : Tuesday, 5-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :**
- 1) **All questions are compulsory.**
  - 2) Candidate who intend to write their answers in **Marathi** are advised to read the **English** question paper also.
  - 3) Numbers to the **right** indicate marks.
  - 4) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) Arjun awards is given for
a) the player
b) the coach
c) the assistant coach
d) the team manager
- 2) Y.M.C.A. means
a) Young Man Christian Association
b) Young Man Christian America
c) Young Man Christian Alliance
d) None of these
- 3) The main office of Indian Olympic Association is in
a) Madras
b) Punjab
c) Delhi
d) Calcutta
- 4) Gymnastic for all is the statement of _____ nation.
a) Rome
b) Greece
c) Sweeden
d) Japan
- 5) The chairman of sports authority of India is
a) Central Human Minister
b) Central Human Resource Minister
c) Central Human Resource Development Minister
d) None of these
- 6) There are _____ circles, on Olympic flag.
a) 7
b) 8
c) 5
d) 9
- 7) Nehru Yuvak Kendra established in
a) 1969
b) 1970
c) 1972
d) 1975
- 8) To establish Nehru Yuvak Kendra is recommended by
a) Sports Ministry
b) National Advisory Board
c) National Yuvak Board
d) None of these
- 9) Rajiv Ghandhi Khel Ratna Awards was given by
a) Prime Minister
b) President of India
c) Vice President of India
d) Central Sports Minister
- 10) _____ is the President of sports authority of India.
a) Prime Minister
b) President of India
c) Vice President of India
d) Central Sports Minister

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) अर्जुन पुरस्कार _____ साठी दिला जातो.
 अ) खेळाडू
 ब) मार्गदर्शक
 क) सहाय्यक मार्गदर्शक
 ड) संघ व्यवस्थापक
- २) वाय.एम.सी.ए. म्हणजे _____
 अ) यंग मॅन ख्रिश्चन असोसिएशन
 ब) यंग मॅन ख्रिश्चन अमेरिका
 क) यंग मॅन ख्रिश्चन अलायन्स
 ड) यापैकी नाही
- ३) भारतीय ऑलंपिक संघटनेचे मुख्य कार्यालय _____ येथे आहे.
 अ) मद्रास
 ब) पंजाब
 क) दिल्ली
 ड) कलकत्ता
- ४) जिमनॅस्टीक फॉर ऑल हे _____ देशाचे वाक्य आहे.
 अ) रोम
 ब) ग्रीक
 क) स्विडन
 ड) जपान
- ५) भारतीय क्रीडा प्राधिकरणाचे चेअरमन _____ असतात.
 अ) केंद्रीय मानवी मंत्री
 ब) केंद्रीय मानवी साधनसंपत्ती मंत्री
 क) केंद्रीय मानवी साधनसंपत्ती विकास मंत्री
 ड) यापैकी नाही
- ६) ऑलंपिक ध्वजावर _____ वर्तुळे आहेत.
 अ) ७
 ब) ८
 क) ५
 ड) ९
- ७) नेहरु युवक केंद्राची स्थापना _____ मध्ये झाली.
 अ) १९६९
 ब) १९७०
 क) १९७२
 ड) १९७५
- ८) नेहरु युवक केंद्र स्थापन करण्याची शिफारस _____ यांनी केली.
 अ) क्रीडा मंत्रालय
 ब) राष्ट्रीय सल्लागार मंडल
 क) राष्ट्रीय युवक मंडल
 ड) यापैकी नाही
- ९) राजीव गांधी खेलरत्न पुरस्कार _____ च्या हस्ते दिला जातो.
 अ) पंतप्रधान
 ब) राष्ट्रपती
 क) उपराष्ट्रपती
 ड) केंद्रीय क्रीडामंत्री
- १०) भारतीय क्रीडा प्राधिकरणाचे अध्यक्ष _____ हे असतात.
 अ) प्रतंत्रधान
 ब) राष्ट्रपती
 क) उपराष्ट्रपती
 ड) केंद्रीय क्रीडामंत्री

Seat No.	
-------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – VII)
History of Physical Education**

Day and Date : Tuesday, 5-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 40

- Instructions :**
- 1) **All** questions are **compulsory**.
  - 2) Candidate who intend to write their answers in **Marathi** are advised to read the **English** question paper also.
  - 3) Numbers to the **right** indicate marks.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
  - 1) Describe the historical development of modern olympic games.
  - 2) Describe the vedic period and epic period of physical education in Ancient India.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
  - 1) Write about Netaji Subhash National Institute of Sports (N.S.N.I.S.)
  - 2) Describe the physical education in ancient Rome and Greece.
4. Answer the following in brief : **8**
  - 1) Indian Olympic association.
  - 2) National School games.
5. Answer the following in brief : **12**
  - 1) Dronacharya awards
  - 2) Rajkumari Amrit Kaur Sports coaching scheme.
  - 3) Write about physical training the British influence. Explain.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) आधुनिक ऑलम्पिक स्पर्धांच्या ऐतिहासिक विकासाचे वर्णन करा.
  - २) पुरातन भारतीय शारीरिक शिक्षणाचा वेदीक काल व इपिक काल स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) नेताजी सुभाष राष्ट्रीय क्रीडा संस्था (N.S.N.I.S.) याबद्दल माहिती लिहा.
  - २) पुरातन रोम आणि ग्रीक शारीरिक शिक्षणाचे वर्णन करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) भारतीय ऑलम्पिक संघटना.
  - २) राष्ट्रीय शालेय स्पर्धा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) द्रोणाचार्य पुरस्कार
  - २) राजकुमारी अमृतकौर क्रीडा मार्गदर्शन योजना.
  - ३) शारीरिक प्रशिक्षणावर झालेला ब्रिटीशांचा प्रभाव स्पष्ट करा.
-

SLR-C – 8

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
(Paper – VIII) Health Education

Day and Date : Wednesday, 6-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :**
- 1) **All questions are compulsory.**
  - 2) **Candidates who intend to write answer in Marathi are advised to read the English paper also.**
  - 3) **Q.No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose proper alternative :

10

- 1) HIV virus causes
a) Tuberculosis   b) Leprosy   c) Cholera   d) AIDS
- 2) Heredity depends upon
a) Environment   b) Habits   c) Genes   d) All the above
- 3) Polluted water causes _____ disease.
a) AIDS   b) Cholera   c) Tuberculosis   d) Beriberi
- 4) Which hepatitis virus spreads by direct contact ?
a) Hepatitis – B   b) Hepatitis – D   c) Hepatitis – A   d) Hepatitis – C
- 5) _____ is the source of sewage.
a) Hospitals   b) Houses   c) Industries   d) Above all
- 6) AIDS means
a) Acquired Injured Deficiency Syndrome
b) Acquired Immuno Deficiency Syndrome
c) Ability Injured Deficiency Symtom
d) Acquired Immunes Deficiency Symtom
- 7) _____ is a skin disease.
a) Colera   b) Itch   c) Fever   d) Malaria
- 8) Overall physical, mental and social well condition means
a) Yoga   b) Health
c) Recreation   d) Physical Education
- 9) Which of the following is a disease caused by virus ?
a) Tuberculosis   b) Chikenpox   c) Cholera   d) None of these
- 10) _____ factors influencing on health.
a) Life style   b) Socio economic conditions
c) Health Service   d) Above all

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा.

10

- 1) एच.आय.व्ही. विषाणुमुळे _____ होतो.
 अ) टी.बी.   ब) कुष्ठरोग   क) कॉलरा   ड) एडस्
- 2) अनुवंशिकता ही _____ वर अवलंबून असते.
 अ) वातावरण   ब) सवयी   क) गुणसूत्रे   ड) वरील सर्व
- 3) प्रदूषित पाण्यामुळे _____ रोग होतो.
 अ) एडस्   ब) कॉलरा   क) टी.बी.   ड) बेरीबेरी
- 4) प्रत्यक्ष संबंधावाटे हेपॅटिटिसचे कोणते विषाणु पसरतात ?
 अ) हेपॅटिटिस-बी   ब) हेपॅटिटिस-डी   क) हेपॅटिटिस-ए   ड) हेपॅटिटिस-सी
- 5) _____ हा कचरा निर्मितीचा मार्ग आहे.
 अ) दवाखाने   ब) घरे   क) कारखाने   ड) वरील सर्व
- 6) एडस्चा अर्थ _____
 अ) अॅक्वायर्ड इन्जुअर्ड डेफिशियन्सी सिंड्रोम
 ब) अॅक्वायर्ड इम्युनो डेफिशियन्सी सिंड्रोम
 क) अॅबिलिटी इन्जुअर्ड डेफिशियन्सी सिन्ड्रोम
 ड) अॅक्वायर्ड इम्युनस् डेफिशियन्सी सिन्ड्रोम
- 7) _____ हा त्वचा रोग आहे.
 अ) पटकी   ब) खरूज   क) ताप   ड) हिक्ताप
- 8) संपूर्ण शारीरिक, मानसिक आणि सामाजिक सुस्थिती म्हणजे _____ होय.
 अ) योगा   ब) आरोग्य   क) मनोरंजन   ड) शारीरिक शिक्षण
- 9) _____ हा रोग विषाणुमुळे होतो.
 अ) क्षय   ब) कांजव्या   क) पटकी   ड) यापैकी नाही
- 10) _____ घटक आरोग्यावर परिणाम करतात.
 अ) जीवनशैली   ब) सामाजिक आर्थिक परिस्थिती
 क) आरोग्य सेवा   ड) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
(Paper – VIII) Health Education

Day and Date : Wednesday, 6-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 40

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Candidates who intend to write answer in Marathi are advised to read the English paper also.**

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
  - 1) What do you mean by Balanced diet ? Explain its need for players.
  - 2) Define Health Education and Write the factors influencing on health.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
  - 1) Explain the importance of family planning.
  - 2) Which factors help the health of the family ? Explain.
4. Answer the following question in brief. **8**
  - 1) Personal Hygiene.
  - 2) State the symptoms and prevention of Malaria.
5. Answer the following question in brief. **12**
  - 1) State the symptoms and prevention of Cholera.
  - 2) Healthful school living.
  - 3) Physical and Mental Health.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **10**
  - 1) समतोल आहार म्हणजे काय ? ते सांगून खेळाडूला त्याची आवश्यकता काय स्पष्ट करा.
  - 2) आरोग्य शिक्षणाची व्याख्या सांगा आणि आरोग्यावर परिणाम करणारे घटक लिहा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **10**
  - 1) कुटुंब नियोजनाचे महत्व स्पष्ट करा.
  - 2) कौटुंबिक आरोग्यास कोणते घटक मदत करतात ते स्पष्ट करा.

4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. 8
- 1) वैयक्तिक आरोग्यदायी स्वच्छता.
  - 2) हिक्ताप रोगाची लक्षणे व प्रतिबंधात्मक उपाय स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. 12
- 1) पटकी रोगाची लक्षणे व प्रतिबंधात्मक उपाय स्पष्ट करा.
  - 2) आरोग्यदायी शालेय जीवन पद्धती.
  - 3) शारीरिक आणि मानसिक आरोग्य.
-

SLR-C – 9

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Kinesiology and Biomechanics (Paper – IX)

Day and Date : Thursday, 7-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the **original** questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternative :

10

- 1) Newton's first law of motion is known as _____
a) Law of acceleration   b) Law of inertia
c) Law of action reaction   d) All of these
- 2) Supination movement occurs from _____ joint.
a) Shoulder joint   b) Knee joint
c) Radio ulnar joint   d) All
- 3) From knee joint _____ movements occurs.
a) Flexion   b) Extension
c) Hyper extension   d) All of these
- 4) Circumduction, Abduction, Adduction movements occurs from _____ joint.
a) Elbo joint   b) Wrist joint   c) Shoulder joint   d) None of these
- 5) Ulnar flexion, radial circumduction movements occurs from _____ joint.
a) shoulder joint   b) knee joint   c) a) and b)   d) wrist joint
- 6) Motion is straight line from one point directly to another is called _____
a) Complex motion   b) General motion
c) Angular motion   d) Liner motion
- 7) Ball and socket joint is an example of
a) hip joint   b) wrist joint   c) knee joint   d) all
- 8) Sheldon has classified the poster into _____ types.
a) 2   b) 5   c) 6   d) 3

P.T.O.

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Kinesiology and Biomechanics (Paper – IX)

Day and Date : Thursday, 7-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 40

- N.B.:** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Neat diagrams must be drawn where necessary.**
3) **Candidates who intend to write answer in Marathi are advised to read the original questions in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Write need and importance of biomechanics in the field at physical education and sports.
  - 2) Explain types of lever with suitable examples of sports.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Draw a diagram of Ankle joint label the parts and explain the movement occurring in Ankle joint.
  - 2) Explain aims and objective of Kinesiology.
4. Answer the following in brief : **8**
- 1) Force
  - 2) Projection.
5. Answer the following in brief : **12**
- 1) Newton's third law
  - 2) Hip joint
  - 3) Sheldon's body types.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) शारीरिक शिक्षण व क्रीडामध्ये जिवयांत्रिक शास्त्राची गरज व महत्त्व लिहा.
  - २) तरफेचे प्रकार क्रीडेतील उदाहरणासह स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) घोट्याच्या सांध्याची आकृती काढा भागांना नावे द्या आणि घोट्यातून होणाऱ्या हालचाली स्पष्ट करा.
  - २) शरीरगती शास्त्राचे ध्येय व उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) बल
  - २) प्रक्षेपण.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) न्यूटनचा गतीविषय तिसरा नियम
  - २) कमरेचा सांधा
  - ३) शेल्डनचे शरीर धरणा प्रकार.
-